

Wiek wiec z udziałem Duclos w Dortmundzie

BERLIN. W miarę zbliżania się terminu drugiego czytania układów paryskich w Bundestagu, wyznaczonego, jak wiadomo, na 24 bm., rośnie w całych Niemczech zachodnich fala protestów przeciwko ratyfikacji tych układów.

17 bm. odbył się w Dortmundzie potężny wiec przeciwko układom paryskim, zorganizowany przez Komunistyczną Partię Niemiec (KPD), na którym przemawiał m. in. sekretarz Komitetu Centralnego Francuskiej Partii Komunistycznej i przewodniczący grupy komunistycznej we francuskim Zgromadzeniu Narodowym — Jacques Duclos. W wiecu wzięło udział tysiące ludzi ze wszystkich katkowat Zgromadzenia Rurhy. Pierwszy zabral głos przedstawiciel kierownictwa KPD — Willy Mohn. Powiedział on m. in.:

„Możemy zapewnić przedstawicieli bohaterskich mas pracujących, że Niemcy nie dopuszczą się do tego, aby Niemcy stały się nowym organizatorem wojny przeciwko Francji”.

Jacques Duclos w swym przemówieniu nawiązał do wspólnej tradycji walki niemieckiej i francuskiej klas robotniczej, a następnie powiedział m. in.:

„W fabrykach, miastach, szkołach, uniwersytetach Francji rozwija się coraz silniejszy ruch oporu przeciwko układom paryskim. Narodzi się idea dopięcia do tego, aby wyznaczono je w nową wojnę za po-

mości broni słowami. Dlatego robotnicy i mas ludowe Francji i Niemiec protestują przeciwko układom paryskim. Francuska Partia Komunistyczna znajduje się w pierwszej linii walki przeciwko wkręszaniu militarystyki niemieckiej”.

Blank szuka żołnierzy

BERLIN. — Przemawiając na zebraniu frakcji parlamentarnej Wolnej Partii Demokratycznej (FDP) minister wojny w rządzie bońskim Blank oświadczył, że

liczba zgłaszających się kandydatów na oficerów i podoficerów armii zachodnio-niemieckiej jest „katastrofalnie niska”. Tak więc sam Blank musiał przyznać, że większość b. oficerów Wehrmachtu hitlerowskiego nie chce być najemnikami, walczącymi o cudze interesy.

Z Bonn podają również, że między urzędem Blank'a a władzami austriackimi została zawarta umowa, w myśl której władze te nie będą przeszkadzały werbunkowi b. oficerów wojsk hitlerowskich z terenu Austrii do Wehrmachtu zachodnio-niemieckiego.

W artykule tym autor ostro potępia mocarstwa zachodnie za odrzucanie propozycji radzieckich w sprawie ogólnoniemieckich wyborów pod nadzorem międzynarodowym. Podkreśla on sprzeczność dwóch polityk — jednej, zmierzającej do uzbrojenia Niemiec zachodnich w ramach „unii zachodnio-europejskiej”, i drugiej — dążącej do zjednoczenia Niemiec.

„W jakiej sytuacji stawia nas obecnie dyplomacja zachodnia! — woła Bevan — Związek Radziecki okazuje się jedynym głosem „jedności narodowej Niemiec”.

Bevan uważa, że mylnie jest twierdzenie, iż Związek Radziecki zajmuje nieszczęsne stanowisko. „Czyż możemy w rzeczywistości liczyć na to — pyta autor — że nastąpi zjednoczenie narodu niemieckiego, gdy obie części tego kraju zostaną zmobilizowane przeciwko sobie w wrogich obozach?”

„Młodzież polska jest jak najżywniejsze zainteresowanie na pokójowym uregulowaniu spornych problemów międzynarodowych i gorącą sympatią popiera wszystkie wysiłki podejmowane w tym kierunku.”

Gorącą przyjaźń naszej młodzieży zdobywa sobie młodzież Niemiec — rachi, która niezależnie od szklan i prześladowań posłusznego Amerykanom Adenauera podejmuje uporczywe wysiłki w walce przeciwko militarystyce”.

Tym stwierdzeniem nasz przedstawiciel, sekretarz ZG ZMP tow. Jancaz wyraził na pewno myśli i uczucia nasze, młodzieży polskiej.

Wspólna walka młodzieży Polski, Czechosłowacji i Niemiec przeciwko układom paryskim ma wielkie znaczenie dla zwycięstwa pokoju.

Carl Streithoff, młody przyjaciel z zakładów im. Thalimanna nie był delegatem na konferencję. Ale był wśród wielotysięcznego tłumu na placu przed ratuszem, gdzie wieczorem odbywał się wiec. Wiem, że tak samo jak ja, choć w innym języku, wołał z całych sił: „Precz z paryskimi układami!”, że z tym samym wzruszeniem co ja śpiewał nasz wspólny hymn: „Naprzód młodzieży świata, nas braterski połączył dziś marz...”

Wiem również, że towarzyszyli nam także i Warszawa myśli i uczucia, młodzi towarzysze z Polski, Czechosłowacji i Niemiec.

IRENA SOWIŃSKA
Magdeburg, 19 lutego.

Blank szuka żołnierzy

Blank szuka żołnierzy

Blank szuka żołnierzy

Blank szuka żołnierzy

Blank szuka żołnierzy

Blank szuka żołnierzy

Blank szuka żołnierzy

Blank szuka żołnierzy

Blank szuka żołnierzy

Blank szuka żołnierzy

Blank szuka żołnierzy

Blank szuka żołnierzy

Blank szuka żołnierzy

Blank szuka żołnierzy

Z czym przyjadą do Warszawy Rumuni?

BUKARESZT. Zespół artystyczny Związku Młodzieży Pracującej Rumunii rozpoczął przygotowania do Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów w Warszawie.

300 chłopców i dziewcząt przerabia codziennie program piosenek i tańców, które demonstrowane będą w Warszawie. Chór z towarzyszeniem orkiestry instrumentów ludowych przygotowuje się do wystąpienia s najpiękniejszymi pieśniami rumuńskimi. Opracowuje się również utwory Beethovena, Straussa i innych kompozytorów.

W Warszawie młodzi artyści rumuńscy przygotowują piosenki w języku chińskim, francuskim, niemieckim, polskim oraz wiele pieśni radzieckich.

Będą także wykonane ludowe tańce wielu narodów.

PAUL ROBESON: Życzę sukcesów (USA)

Życzę sukcesów w przygotowaniach do Światowego Festiwalu.

Wiem, jak bardzo młodzież pragnie pokoju i przyjaźni, wiem, że wiele ludzi łączy swe sily dla sprawy zwycięstwa pokoju nad wojną.

Mimo trudności młodzież odważnie i niezłomnie pracuje dla pokoju, mobilizuje miliony ludzi do walki o idee rokowani i o życie w pokoju.

Przysłał Wam pozdrowienia. Mam nadzieję, że wkrótce wezmę wraz z Wami udział w Festiwalu.

I. RAHMAN: Razem do walki o pokój! (Indie)

Z wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Taiwanu

DELHI. Premier Indii Nehru powrócił do Delhi. Na lotnisku premier Nehru złożył oświadczenie przedstawicielom prasy, w którym podkreślił konieczność pokojowego rozwiązania sprawy Taiwanu. Na pytanie, czy możliwy jest udział czang-kajszekowców w konferencji, która zostaby swolana dla omówienia kwestii taiwańskiej, Nehru odpowiedział, że Indie nie uznają rządu Formozy (czang-kajszekowców) i nie dołączają się do udziału tego ludu innego kraju w konferencji. Nehru podkreślił przy tym, że odpowiada mu konferencja typu konferencji genewskiej w sprawie Indochin.

Poprzednio w czasie krótkiego pobytu w Bombaju Nehru podkreślił, iż pożądaną byłoby swolanie konferencji w sprawie Taiwanu. Stwierdził on, że Indie poprzeczają takiej konferencji. Nehru zaznaczył: „Jeśli chodzi o nas, to uznaliśmy rząd ludowy Chin, nie uznaliśmy zaś Formozę jako samodzielnego państwa, uważając ją za część Chin”.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Wciąż jeszcze żyją w mojej pamięci piękne wspomnienia z Festiwalu w Bukareszcie, w którym miałam szczęście uczestniczyć. Te wielkie spotkania powodują, że młodzież całego świata lepiej się rozumie i razem dzieli wspólne problemy i wspólne dążenia, razem wzmacnia walkę o pokój i braterstwo.

Młodzież Indii kroczy wraz z Wami naprzód do naszego wspólnego celu.

Wielkim żarem i radością przesyłam Wam najlepsze życzenia sukcesu V Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów o Pokój i Przyjaźń w Warszawie.

Gdy znana jest wartość towaru...

„Here is the voice of America. The voice of the free world...”

— „Tu mówi „Wolna Europa”...
O czym też mówi ta „Wolna Europa”? Słucham ze zdumieniem o tym, że dla obrony wolności konieczna jest ostateczna ratyfikacja układów paryskich, że „wolne narody” domagają się tego jak najszybciej, tego chce „wolny świat...”

Nie wiem czy wszyscy mają tak silne nerwy, by wysłuchać do końca tych bzdur, to nie żaden argument. Słusznie: prawdę mówiąc, lubię kawalcę, lecz w dobrym guście. Mogę jeszcze zrozumieć, dlaczego panowie z „Wolnej Europy” czy „Głosu Ameryki” usiłują nam mówić, że narody krajów zachodnich tak samo pragną wzmocnienia militarnego niemieckiego, jak oni. Sądzą bowiem, że żyjąc z daleka od Paryża czy Londynu uwierzyli w ich łgarstwa. Ale że to samo chcą powiedzieć również swoim narodom, wydaje się — mówiąc delikatnie — bardzo dziwnie.

Wystarczy przejechać prasę zachodnią... Ostatnio, kiedy w Londynie toczyła się w Izbie Gmin debata nad polityką zagraniczną przez kulturę, przetrwał się w ciągu jednego tylko dnia ponad 17 tys. ludzi. Byli to delegaci z całego kraju, którzy w imieniu różnych organizacji przekazyli deputowanym petycje i listy protestacyjne przeciwko remilitaryzacji Niemiec zachodnich.

Rzecz zrozumiała, że nie było to milie widziane przez miliońników militarnego niemieckiego. No bo jak tu wytymaczyć takie zjawisko: „wolny świat” — powtarza codziennie BBC — domaga się jedynomyślnie nowego Wehrmachtu, a tu nagle potężna demonstracja protestacyjna. Postanowiono więc drłać, by ratować prestiż „wolnego świata”. Wysłano natychmiast slyną „Mounted Police” (konną policję) do rozpędzenia zgromadzonych przed parlamentem tłumów — przepaszam — do „przyniesienia porządku”, w wyniku czego wiele osób zostało dotkniętych poturbowanymi.

Jedną z kobiet, która brała udział w demonstracji — pani Haydock, opowiadając przed sądem jak obłona została na ziemię przez dwóch policjantów, oświadczyła: „Powiedziałam im, że żyjemy w wol-

nym kraju. Myślałam tak do wtorku wieczór... Nigdy jeszcze nie doznałam takiego poniżenia”. Jest stare angielskie przysłowie, które mówi, że „smak puddingu poznaje się w czasie jedzenia”. Wyda się, że pani Haydock będzie mogła powiedzieć, iż smak „wolnego świata” poznaje się pod kopytami koni policyjnych.

W Anglii, gdzie rząd jest gorącym zwolennikiem nowego Wehrmachtu, opinia publiczna występuje tak zdecydowanie przeciwko odradzaniu militarystyki niemieckiej, że zaledwie 40 proc. deputowanych ośmieliło się głosować za ukłami paryskimi.

Jak przedstawiałyby się sytuacja, gdyby naród angielski rzeczywicie mógł swobodnie decydować o tej sprawie? Odpowiedź na to pytanie dał w czasie debaty parlamentarzystów poseł James Carmichael: „Gdyby zorganizowane zostało referendum, naród głosiłoby przeciwko remilitaryzacji Niemiec”.

A co Francji? Wszyscy pamiętają jeszcze o tym, jak w wyniku bezczelnego nacisku Waszyngtonu i Londynu przeformowane zostały układy paryskie. Nigdy dotychczas, to co Anglicy nazywają „the big stick of Mr Dulles” — gruba pałka mister Dullesa — nie była tak wymownym symbolem „wolności” panującej w „wolnym świecie”. Można by mnożyć w nieskończoność przykłady demaskujące prawdziwe oblicze zachodniej „wolności” i „demokracji” reklamowanej przez różne tuby propagandowe imperialistów.

W chwili obecnej walka przeciwko wskrzeszeniu militarystyki niemieckiej nieustannie przybiera na sile — we Francji, w Anglii, Niemczech i innych krajach. W obliczu narastającego oporu narodów przeciwko awanturniczym planom wojennym, propaganda imperialistyczna desperuje się i po prostu traci głowę. Jak gdyby nigdy nic, nadal powtarza zapewnienia o „jedności wolnego świata” o „obowiązkach wolnych narodów” itd. Uważają widocznie — według zasady amerykańskich handlarzy — że „dobry reklam, to 90 proc. sprzedaży”. Ale najlepsza nawet reklama zawodzi wówczas, gdy klient dobrze zna towar. A narody dobrze znają ten towar — Wehrmacht — który usiłują im sprzedać imperialiści.

JULIAN COZ

ZE SPORTU

Karnecik Spartakiady SKS

W okresie przygotowań do II Zimowej Spartakiady szkolnych i młodzieżowych sportowców w dniach 23-27 bm. w Karpaczu odbyły się nareciarstwo SKS trenowali intensywnie mimo nie

Województwa wrocławskim zorganizowano współzawodnicstwo między SKS-ami w przygotowaniach do Spartakiady oraz zawody towarzyszące SKS — 23 „Zryw”, 24 „Karnecik”, 25 „Spartakiada”, 26 „Spartakiada”, 27 „Spartakiada”.

Warunkiem udziału w spartakiadzie SKS jest zdobycie przez uczniów nareciarskich i lyżiarskich posiadanie odznaki BSPO lub SP0 i bardzo dobry stopień ze skowania.

Pierwsze zgłoszenie do Memoriału Br. Czecha

WARSZAWA. Pierwszy do tegorocznych międzynarodowych zawodów nareciarskich o Memoriał Bronisława Czecha i Heleny Marusarzówny, które rozegrane zostaną w Zakopanem w dniach 18-24 marca, zgłosił się nareciarz Czesłowski.

Kanada — Berlin zach.

16:1 (3:1, 6:0, 7:0)

BERLIN. W piątek rozegrano tutaj rewanżowe spotkanie w hokeju na lodzie pomiędzy kanadyjską drużyną, która weźmie udział w mistrzostwach świata, a reprezentacją Berlina zach. Mecz zakończył się zwycięstwem kanadyjskiej drużyny 16:1 (3:1, 6:0, 7:0).

Spotkanie to ogłosił mistrzowie świata, hokeiści Związku Radzieckiego.

USA — Szwajcaria

10:0 (6:0, 2:0, 2:0)

ZURICH. Hokejowa reprezentacja USA rozegrała w Zurichu międzynarodowe spotkanie z reprezentacją Szwajcarii. Amerykanie odnieśli zwycięstwo 10:0 (6:0, 2:0, 2:0). Zwycięzców największą przewagę mieli w pierwszym tercju kiedy w ciągu 10 minut zdobyli 6 bramek. Strzelcami byli Bjorkman i 4 oraz Greeley, Robson, Titus, Anderson, Christian i Doherty.

DZIS W WARSZAWIE

TEATRY

Aleum — „Chatterton” — godz. 19. Ludowy — „Młyn” — godz. 19. Państw. Operka — „Noc w Wenecl” — godz. 19. Państw. Opera — „Romeo i Julia” — godz. 19 (zamkn.). Powszechny — „Chłirrup” — godz. 19. Nowej Warszawy — „Słuby parafialskie” — godz. 19.15. Satyryków — „Psychiczna zadra” — godz. 19.30. Kleks — „Bardzo dobra rzecz” — godz. 19.30.

KINA

Moskwa — „Młodość kobiecy” — godz. 12, 14, 16, 18, 20. Praha — „15-letni kapitan” — godz. 14. „Cena strachu” — ser. 1 i 2 — godz. 15.30, 19.30. Palladium — „Kryształ Kolumb” — godz. 12, 14, 16, 18, 20. Alask — „Sierpniowa niedziela” — godz. 14, 16, 18, 20. Atlantic — „Przygoda w tajdze” — godz. 14, 16, 18, 20. Polonia — „Piołmiennie serce” — godz. 14, 16, 18, 20. 1 Maj — „Pokolenie” — godz. 14, 16, 18, 20. W-Z — „Kłopoty ref. Trzaski” — godz. 14, 16, 18, 20. Ochota — „Córka puku” — godz. 14, 16, 18, 20.

Królowa metali

IEWIELE dni dzieli nas od chwili, kiedy w Kombinacie im. Lenina w Nowej Hucie odbył się pierwszy wytop stali w nowym, olbrzymim piecu martenowskim. Ten właśnie niedawno uruchomiony piec stal się ostatnim ogniwem podstawowego procesu metalurgicznego — otrzymywania stali w Hucie.

Ala przedtem, przed wieloma miesiącami ruszył wielki piec, z którego popłynęło roztopione żelazo. Jak to więc jest właściwie? Co to jest stal, a co żelazo? Czyż się różnią? Jak przebiega ich produkcja?

Od pierwszych „wielkich pieców”...

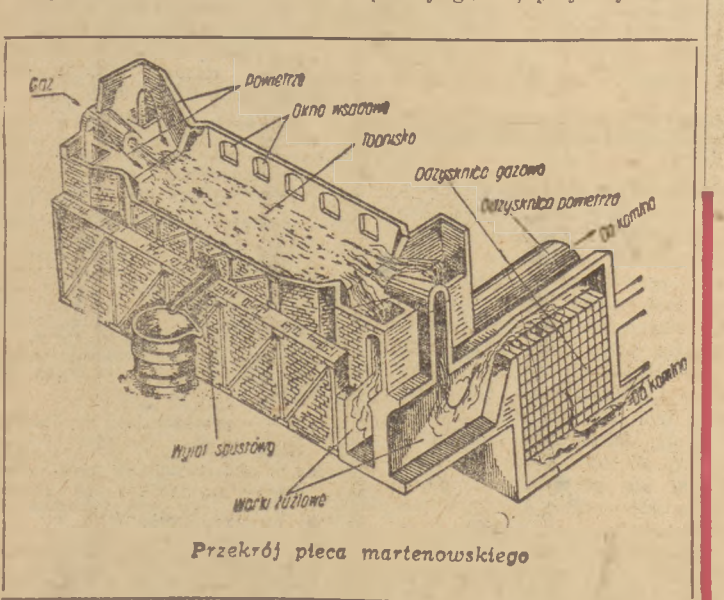
Niedawno pisaliśmy o pierwszych wiekach dziejów hutnictwa polskiego, o tym jak w wielkich piecach zwanych dysmarkami wytapiano z rudy żelaznej. Zaznaczyliśmy, że wytapiano w nich żelazo kowalne. W wieku XVII w Polsce pojawiły się pierwsze „wielkie piece”. Najważniejszą różnicą pomiędzy wytwarzaniem żelaza w dysmarce i wielkim piecu była nie tylko ilość osiaganej wyższej temperatury i wytopienie więcej żelaza z rudy. Ale przy wyższej temperaturze roztopiał się również i węgiel, zanieczyszczając żelazo. Tej donoski węgla w żelazie, pochodzącym z wielkiego pieca była do 4 proc. A węgiel nadaje żelazowi kruchość. Takie żelazo nie daje się kucie, nie jest plastyczne. Można je używać jedynie na odlewy.

Abym zamienić owe żelazo w wielkopieco, czyli, jak dzisiaj nazywamy, surowkę żelazną na stal, trzeba zmniejszyć stopień zanieczyszczenia żelaza węglem. Stal bowiem — którym to mianem określamy wszelkie gatunki żelaza walcowanego i kutego — może posiadać najwyżej 1,75 proc. węgla. Tylko przy tej zawartości węgla, stal posiada te zalety, które uczyniły z niej „królową metali” naszych lat.

W pierwszych wiekach po zastosowaniu wielkich pieców, do zamiany surowki żelaznej na stal służyły tak zwane świeżarki, czy „fryszerki” (z niemieckiego). Działanie ich polegało na tym, że ponad roztopioną surowką przepuszczano powietrze, którego tlen łączył się z węglem, zawartym w surowce, „wypalał” go. Przy tej metodzie nie otrzymywano jednak stali płynnej, gdyż stal ma wyższą temperaturę topności, niż surowka i po wypaleniu węgla powstała stal stawała się ciastowatą masą.

...do gruszki Bessemera i metody Thomasa

Ulepszeniem tego systemu był piec pudlingowy. W piecu tym ogrzewano surowkę płomieniem powstającym w specjalnym palenisku, mieszającą płynną masę dla łatwiejszego doprowadzenia powietrza. Ale i w tym wypadku otrzymywano stal ciastowatą.

Dopiero w tak zwanych piecach naczyńowych poczęto o trzymywanie stal płynną. Pierwszym z takich pieców naczyńowych był konwerter Bessemera, od kształtu swego zwany „gruszką bessemerowską”. Piec taki są używane i dzisiaj. W odlewaniu stali w Nowej Hucie jest taki właśnie piec. Konwerter Bessemera ma kształt gruszki żelaznej, zawieszony na poziomych łożyskach, dających możliwość przechylenia — po wywieńczeniu

Czy zaprzęgniemy księżyc w służbę te'ew'iji?

W ostatnich latach coraz częściej zdarzają się wypadki, kiedy właściciele odborników telewizyjnych odbierają nadawane widowskie telewizyjne w bardzo odległych miejscowościach. Tak np. w Holandii odborniki telewizyjne nadane przez moskiewskie studio. W kilku miejscowościach Związku Radzieckiego odbierano stacje z zachodniej Europy. Naukowcy stwierdzili, że powodem odbierania krótkich fal — fal telewizyjnych — jest odbijanie się tych fal o górną warstwę atmosfery — jonosferę, w przypadkach, kiedy fala natrafiała na dostateczną koncentrację wolnych elektronów i jonów. Dzieje się to jednak dość rzadko i wydaje się niemożliwe wykorzystanie jonosfery do odbijania fal telewizyjnych.

Natomiast wydaje się, że istnieje możliwość wykorzystania księżyca, jako „stacji przekaźnikowej” dla telewizji. Przypomnieć trzeba, że czynione były próby posyłania przy pomocy urządzeń radiotelegraficznych (przebiegów) impulsów na księżyc. Wystrzał impulsów powołał go 2,5 sekundy. Bieże jasna, że koniecznym byłoby zbudowanie ogromnie silnych stacji telewizyjnych. Ale za to osiągnięcia ich działania obejmowałyby połowę kuli ziemskiej. A więc gwałtownie zwiększyłoby się i być może, że potrafimy zaprzężyć naszego satelitę ziemskiego do pracy „w ramach” radiofonizacji.

ceglą ogniotrwałą. Przez kanały tych regeneratorów przepływają spaliny, nagrzewając cegłę. Po godzinowym nagrzewaniu spaliny przelazły się kanały i

Procesy kombinowane

W hutnictwie stosuje się również procesy kombinowane, polegające na połączeniu pieca martenowskiego z gruszką Bessemera czy Thomasa o wykładzinie raz kwaśnej, raz zasadowej, lub też podwójnie i potrójnie świeżenie w tym samym piecu.

Ala nie tylko zmiana procesu zawartości węgla wpływa na charakterystyczne cechy metalu, czyniąc z niego stal lub żelazo. I inne składniki zmieniają właściwości stali. Dodając te składniki otrzymujemy stale stopowe czyli szlachetne. Na wykresie obok pokazane jest, jakie domieszki powodują większą trwałość na ścieranie, sprężystość, kwasoodporność czy wytrzymałość stali na wysokiej temperaturze.

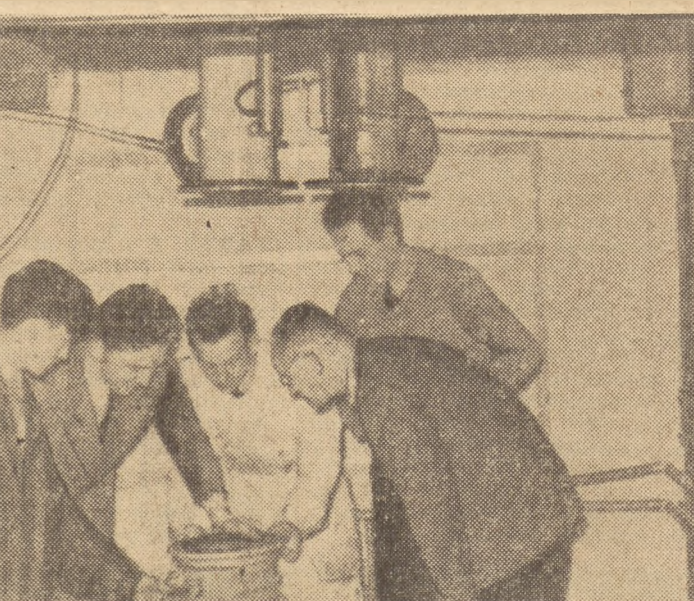
Stale stopowe produkują się w specjalnych piecach elektrycznych, posiadających elektrody węglowe, pomiędzy którymi i metalem wsadu powstaje łuk elektryczny, topiący metal. Ale i w piecach martenowskich również można dodawać do stali domieszki uszlachetniające. Ten sposób produkowania stali stopowych był stosowany szeroko podczas wojny w ZSRR i w Stanach Zjednoczonych przy wytwarzaniu stali pancernych.

370-tonowy koń na bieżniach

Piec martenowski, uruchomiony niedawno w Kombinacie im. Lenina w Nowej Hucie jest największym piecem tego systemu w Europie, poza Związkiem Radzieckim. Pojemność jego wynosi 370 ton. Piec ten jest precyzyjny, to znaczy, że po otrzymaniu odpowiedniej stali, przechyli się, jak koń na bieżniach i wylewa stal do wielkich kadzi, zawieszonych na hakach u suwnicy lejniczej.

Uruchomienie pieca martenowskiego w Nowej Hucie stanowiło wielkie zamknięcie produkcyjnego procesu metalurgicznego tej huty. Produkuje ona już bowiem nie tylko surowkę w wielkim piecu, lecz i stal. Dalsze oddziały, które będą uruchomione to walcownia, staliownia i oddziały plastyczne — przy przeróbce stali.

J. D.

W kesonie będącym w budowie akceleratora van de Graaffa. Na zdjęciu prof. Soltan w otoczeniu współpracowników, ogląda wylot rur akcelerycyjnych.

— Oto nasze cztery mewy i mój profesor.

Stoimy przy dwóch wysokich kolumnach. Nieopodal leżą wielkie szare kępy wykopane ze stali i betonu. Przypominają nieco cembrowiny, ale także i kotły kuchenne, jakie zdarza się widzieć w stołówkach.

Patrzę na kotły i nie nie rozumiem. Bo przecież przyszedłem tu, do Zakładu Fizyki Jądrowej, aby dowiedzieć się od profesora dr. Andrzeja Soltana, kiedy zostanie uruchomiona w Polsce pierwsza elektronowa atomowa.

Powtarzam pytanie. Profesor uśmiecha się widząc nasze zniecierpliwienie.

— Elektronówle zbudujemy z pewnością — odpowiada. — Gwarantuję to nam pomoc radziecka. Ale droga do wyzwolenia energii jądrowej i otrzymania z niej energii elektrycznej nie jest taka prosta.

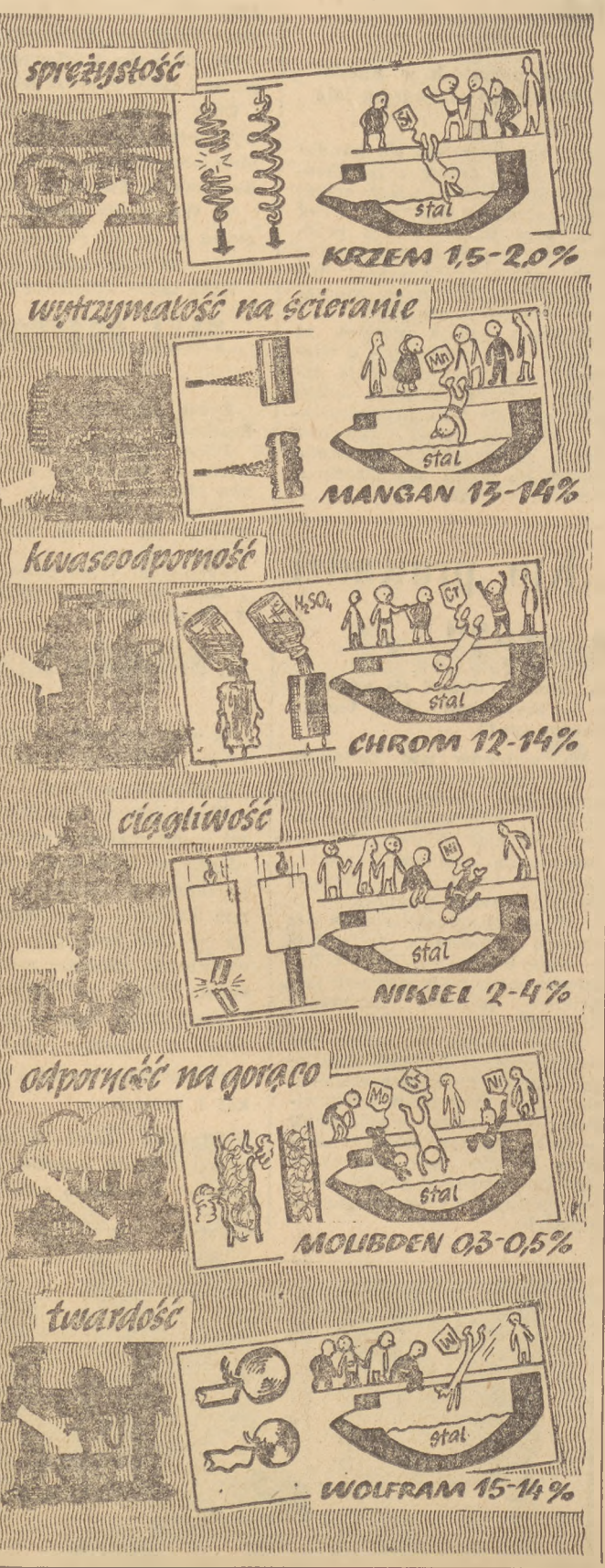
Teraz zaczynamy rozumieć uczoność. Chciał nam widzieć odpowiedzieć o czymś, co poprzedza otrzymywanie energii elektrycznej na skalę techniczną.

Czym jednak są owe tajemnicze „mewy”? Bo że nie o ptaki chodzi — wszyscy się już chyba domyślili!

4 MeV(y) Hall Atomowej

1 MeV — milion elektronówoltów — oznacza ilość energii, którą uzyskuje elektron po przebiegu różnicy potencjałów równej milionu woltów. Energię tę można nadać również innej cząstce elementarnej, z której budowana jest materia.

Domieszki uszlachetniające stal

J. D.

magistra Lecha Bobrowskiego, magistra Janusza Rondia. Wszyscy oni zdobyli wykształcenie fizyków jądrowych w pracowni profesora Soltana. Budując akcelerator opracowali swe prace kandydackie.

W Hall Atomowej znajduje się już od wielu lat inny akcelerator, który był szkołą badawczą dla młodych polskich fizyków.

Schodzimy na niższą kondygnację. Tu w podziemiach znajduje się niewielkie pomieszczenie. Widać kilka pulpitów błyszczących zielonkawymi oczkami zegarów, wiele małych guzików i przełączników oraz mikrofon. Stąd za kilka miesięcy uczeni będą kierowali pracą ogromnego, skomplikowanego urządzenia zwanego akceleratorem.

Sterowanie aparatem, opracowane przez prof. dr. Andrzeja Soltana i magistra Tadeusza Grabowskiego jest niezwykle proste. Nieważne to była praca; przecież będzie to

O czterech „mewach” które nie latają

Nadawaniem takich energii cząstkom elementarnym zajmują się współczesni alchemicy. Nie myślcie jednak, że bawili się on w wytwarzanie złota. O nie! Jego interesują inne, mniej błyszczące substancje, choć do wytwarzania złota jest również zdolny. Tak, fizyk jądrowy zajmuje się badaniem przemian jądrowych. Z tego może zrobić złoto, z uranu — ołów, z węgla — tlen. Przemian takich może dokonywać w reaktorze atomowym lub za pomocą akceleratora.

A oto właśnie stoimy przed budowanym w Hall Atomowej Instytutu Fizyki Polskiej Akademii Nauk akceleratorem, który będzie nadawał cząstkami energię 4 MeV.

Akcelerator ten budują młodzi naukowcy pod kierunkiem wybitnego fizyka jądrowego, profesora Andrzeja Soltana.

Szkola przyszłych budowniczych elektrowni atomowej

Oczywiście fizycy budują akcelerator nie tylko w celu dokonywania przemian jądrowych. Przez ostrzeżenie jądrowym pociskami (pociskami tymi są cząstki elementarne), starają się poznać strukturę tych jąderek i wyjaśnić tajemnice, które w sobie kryją.

Wiadomo już dziś, że w jądrach atomowych kryją się ogromne zasoby energii. Sprawa wykorzystania ich dla dobra ludzkości jest dzisiaj kluczowym zagadnieniem fizyki. Droga do wydobycia tej energii wiedzie jednak poprzez możliwą pracę i doświadczenia laboratoryjne.

Tu, w Hall Atomowej młodzi fizycy jądrowi zdobywają doświadczenie, które z czasem będą wykorzystywali przy budowie i eksploatacji elektrowni atomowej.

W Hall Atomowej i kesonie

Przy drzwiach wiodących do pracowni nie pali się żadne światło. Oznacza to, że teraz nie przeprowadza się żadnych doświadczeń i wchodzący nie jest narażony na zabicie promieniowaniem.

Przez wysoko umieszczone okna wpadają do Hall Atomowej promienie zimowego słońca. Rozjaśniają białe kolumny akceleratora. Widać tu profesora dr. Andrzeja Soltana w otoczeniu współpracowników; magister Zofii Ryli,

Walka człowieka z „niedźwiedzim snem”

RYTMICZNOŚĆ i ciągłość robót budowlanych jest wyrazem postępu technicznego. Pałace potrzeby naszego kraju w zakresie budownictwa nie pozwalają temu przemysłowi na zapadanie w okresie zimowym w przysłowiowy „sen niedźwiedzi”, jak to ma miejsce w wielu krajach kapitalistycznych, gdzie w zimie praca na budowach niemal zupełnie zamiera.

Najprostsze często jest najlepsze

PROCESY fizyko-chemiczne nieciała materiałów budowlanych, np. zaprawy murarskiej, betonu, wymagają utrzymania określonej temperatury. Temu celowi służy większość metod stosowanych w budownictwie zimowym, począwszy od okrywania murów matami, a skończywszy na ogrzewaniu stropów betonowych przy pomocy prądu elektrycznego.

Najprostszą metodą pozwalającą utrzymać temperaturę na odpowiednim poziomie polega na zachowaniu zapasu ciepła nagromadzonego w materiale budowlanym. Każdy materiał posiada bowiem pewien zasób ciepła nagromadzonego w jesieni wskutek operacji słonecznej, w okresie odwilży, względnie uzupełniony przez podgrzewanie. Aby zachować to ciepło, świeżo wykonane elementy (np. mur ceglany) okrywa się szczelnymi zasłonami z mat słomianych, desek lub papy. W warunkach naszego klimatu, z wyjątkiem rzadkich okresów silnych i długotrwałych mrozów, metoda polegająca na zachowaniu ciepła jest wystarczająca.

Żywe wapno

DOBRE jest podgrzewać niektóre materiały budowlane, ale jeszcze lepiej, kiedy ogrzewają się one same. Jednym z najciekawszych przykładów samocieplenia jest tzw. wapno Smirnowa. Jest to wapno palone, zmieszane do małości cementu. Normalnie, do zapraw murarskich używamy wapna gaszonego. Stosując wapno Smirnowa unikamy niebezpieczeństwa zapadnięcia procesu gaszenia, który przebiega bezpośrednio w samej zaprawie. Ponieważ gaszenie wapna polega na wydaleniu dwutlenku węgla, zaprawa z wapnem Smirnowa będzie ogrzewać się samą.

Przeplis z kuchni alchemika

Włączyć, włożyć do akceleratora, bombardować przez czas dłuższy wiązkami protonów, przy wyjmowaniu uważać, Groźnie promieniuj!

W rzeczywistości przemiany jądrowe dokonują się tak oto: akcelerator stosowany w pracowni profesora Andrzeja Soltana jest akceleratorem liniowym. Znaczący rozmiar posiada w nim przyspieszacz rozprężający się w nim po linii prostej. Do rozprężania ich służy niezwykle silne pole elektryczne wytwarzane przez generator wysokonapięciowy.

Atomy berylu, które bombardujemy, bronią się przed naszymi pociskami swoimi polem elektrycznym. Aby to pokonać i dotrzeć do samego jądra — cząstki — pociski muszą mieć duże szybkości. Pociski po przeniknięciu w głąb jądra atomu mogą rozbić takie jądro, ale również może w nim ugrzęznąć.

W obu wypadkach powstają nowe pierwiastki. Ponieważ są one często promieniotwórcze — stosuje się je w badaniach naukowych w medycynie, biologii, naukach rolniczych i technicznych.

Akcelerator, o którym mówiliśmy, pozwoli naszym uczonym na prowadzenie niezmierzonych trudnych ale i niezmiernie ciekawych prac badawczych na niezbyt wielką skalę. Rozmach prac badawczych naszych uczonych nadą techniczną i naukową pomoć ZSRR.

Wówczas zbudujemy reaktor atomowy, który jest wielką fabryką izotopów i źródłem energii. Zbudują go i będą przy jego eksploatacji pracowali także i twórcy warszawskiego akceleratora.

ANDRZEJ CZARSKI I ANDRZEJ DELOFF

Prof. dr Andrzej Soltan w kesonie aparatury Greinera.

Jak wiadomo w Warszawie budowana jest jedna z wielkich hut stali szlachetnych — Huta „Warszawa”. W hucie tej produkowane będą właśnie owe gatunki stali, którym specjalne właściwości nadały przemyślni inżynierzy. Produkacja tej stali dostarczy surowca dla zakładów przemysłu metalowego w Warszawie, jak np. żarostaw, fabryki samochodów, fabryki motocykli i innych. Huta ta wytwarzać będzie wszystkie gatunki stali szlachetnych w specjalnych piecach elektrycznych.

Trzeba zaznaczyć, że nasz przemysł odczuwa coraz większą potrzebę materiałów specjalnych, o gory określonych właściwościach. Dzięki postępowi technicznemu w metalurgii, zwłaszcza dzięki doświadczeniom przodującym na świecie hutniczym radzieckim, będziemy mogli to zapotrzebowanie zaspokoić.

Ilość gatunków stali specjalnych jest dzisiaj bardzo duża. Można powiedzieć, że hutnicy po prostu „konstruują” metal o takich właściwościach, jakich się wymaga.